

NOTAT

Til: Stortingets Finanskomiteé
Fra: **Sjømat Norge**
Dato: 15. oktober 2018.
Sak: Høring om forslaget til statsbudsjett 2019

Havet har gitt oss arbeid i generasjoner. Et blått taktskifte trygger velferden for framtida.

Norges store utfordring de neste tiårene blir å skape nye arbeidsplasser og øke eksportinntektene. Dette er nødvendig for å opprettholde velferdstilbudet. Denne utfordringen vil kreve betydelige omstillinger, men Norge har også et hav av muligheter.

Sjømatnæringen er svært godt posisjonert til å kunne bidra til å løse Norges viktigste utfordringer. En raskt økende global befolkning har behov for sunn og trygg mat produsert på bærekraftig vis. Norges naturgitte fortrinn, ansvarlige forvaltning og avanserte produksjon gjør at norsk sjømat og teknologi kan bidra til å dekke den voksende globale etterspørselen etter sjømat produsert med lavt CO₂-avtrykk. Næringen transformeres nå fra en primærnæring til en høyteknologisk merkevareindustri. Samtidig er sjømatproduksjon globalt konkurranseutsatt, og stadig flere land satser på økt sjømatproduksjon. Norske myndigheter må derfor fremover jobbe for å gjøre Norge attraktivt for investeringer.

Norsk sjømatnæring kan dobles fra dagens årlige verdiskaping på 100 milliarder innen 2030 og femdobles innen 2050. Det vil gi svært mange flere arbeidsplasser, store skatteinntekter og mer verdiskaping fra fiskebåt og havbrukslokalitet til marked.

Skal vi lykkes med dette, må det til et blått taktskifte – både i næringen og hos myndighetene. Vi må sørge for at veksten i havbruksnæringen er bærekraftig gjennom å løse utfordringene knyttet til lus, rømming, fôr og dyrevelferd. Fisket må skje innenfor fastsatte kvoter, og gjøres tilgjengelig for norsk fiskeindustri. Vi kan og bør stå for mye mer av foredlingen av sjømaten selv og vi kan skape en industri av teknologi- og tjenesteselskaper med verden som marked, slik oljenæringen har gjort før oss. Vi kan også skape helt nye næringer innen fôr, helse og bioteknologi basert på råvarer vi ikke bruker i dag. Dette er virkelig å ta hele kysten og landet i bruk. Forutsetningen er at myndighetene tilpasser lovverk og rammebetingelser og bidrar til å gjøre Norge attraktivt for investeringer.

Skal Norge lykkes, er riktig innretning på statsbudsjettet avgjørende. For statsbudsjettet 2019 ønsker Sjømat Norge å legge vekt på følgende.

Arbeidsplasser og eksportinntekter fremfor særskatt

For å lykkes med ambisjonene vi har presentert ovenfor har næringen behov for betydelig kapital til krevende investeringer i årene fremover. Et ansvarlig budsjett og en skatteinnretning som premierer de som skaper verdier og arbeidsplasser må være grunnleggende. Regjeringen tar noen fornuftige grep i forslag til statsbudsjett. Vi er imidlertid svært bekymret for utfallet av de pågående prosessene som er igangsatt for å utrede særskatt på havbruk samt vurdering av ressursrente i fiskeriene. Sjømat Norge advarer mot en historisk omfordeling av skatt i disfavør av kystsamfunnene og kystens næringsliv, og minner om at investeringer som vris bort fra kysten og Norge, kan svekke våre muligheter til å innfri visjonen om vekst og utvikling i de marine næringer. Ved å sikre gode rammebetingelser og sørge for at kapitalen blir igjen langs kysten kan vi lykkes med et blått taktskifte. Det vil gi samfunnet, nasjonalt

og lokalt, vesentlig større skatteinntekter enn noen særskatt vil innbringe. Samt mange flere arbeidsplasser, eksportinntekter og økt matproduksjon.

Klimatiltak må ikke svekke konkurransekraften

Sjømat Norge deltar i NFDs Klimautvalg som skal se på klimatiltak for fiskerinæringen hvor en også skal ivareta distriktspolitiske og fiskeripolitiske målsettinger. For sjømatnæringen er det viktig at miljøavgifter harmoniseres internasjonalt ettersom råvarekonkurransen er global. En ensidig norsk avgiftsøkning på CO₂ utslipp vil føre til råstofflekkasje uten at det bidrar til klimaforbedringer. En reduksjon av råstofftilgangen til norsk fiskeindustri som følge av økte landinger i utlandet vil gå ut over strukturen i fiskeindustrien i Norge, og vil ha klare distriktsmessige konsekvenser i form av færre arbeidsplasser, og mulig fraflytting samt redusert skatteinnngang.

CO₂-fond for transportsektoren

Når det gjelder øvrig transport unntatt fiskeri henviser Sjømat Norge til budsjettkommentar fra NHO, hvor det fremgår et ønske om å etablere en miljøavtale med staten hvor næringsorganisasjonene påtar seg konkrete forpliktelser til utslippskutt mot at det opprettes et privat CO₂-fond for transportsektoren finansiert med avgiftsfritak -og korresponderende medlemsavgift i avtaleperioden.

Ber om reduksjon i elavgiften for havbruksnæringen

Elavgiften er i dag på 16,58 øre/kWh og foreslås nå redusert til 15,58 øre/kWh. Aktiviteter som har næringskodeplassering som industri, bergverk og datasentre betaler avgift etter en vesentlig lavere sats. Redusert sats er pt 0,48 øre/kWh og er foreslått økt til 0,5 øre/kWh.

Sjømat er klimamat. Sjømatnæringen jobber målrettet med å redusere sitt allerede lave klimaavtrykk. Enkelte av havbruksanleggene langs kysten er drevet med hjelp av dieselaggregat. Elektrifisering av disse kan være et viktig bidrag for å ytterligere redusere sjømatnæringens klimautslipp. Et viktig incitament for at næringen skal gå for en omfattende elektrifisering vil være at næringen kan få samme lave avgiftssatser ved bruk av elektrisk kraft som øvrig norsk industri, eventuelt vesentlige reduksjoner i avgiften. Også settefiskanleggene betaler høy sats. Anleggene som resirkulerer vannet, som i seg selv er et godt miljøtiltak, får dermed uforholdsmessige utgifter.

Sjømat Norge ber om at havbruksnæringen inkluderes i ordningen med redusert sats.

Åpningstider hos tollkontorene og på grensestasjonene

Sjømatnæringen er helt avhengig av internasjonal handel, og Tollvesenet spiller en sentral rolle både når det gjelder utstedelse av eksportdokumenter og ved grensepassering ut av Norge. Åpningstidene både hos tollkontorene og på grensestasjonene bør tilpasses sjømateksportørene sine behov, og vi advarer mot en utvikling med reduserte åpningstider. Det bør også være mulig å utvikle nye digitale løsninger for grensepassering.

Sjømat Norge dekker hele verdikjeden, fra fjord til bord i norsk sjømatnæring. Medlemmene består av nær 600 bedrifter med om lag 13 000 ansatte innen fiskeindustri, havbruk, fôrproduksjon, biomarin industri, teknologi og service.

For mer informasjon kontakt

Geir Ove Ystmark, administrerende direktør, tlf. 48 12 71 55, geir.ove.ystmark@sjomatnorge.no

Aina Valland, direktør næringsutvikling og samfunnskontakt, tlf. 97145777, ava@sjomatnorge.no